

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Konsolideeritud õigusloomega seotud dokument

25.3.2009

EP-PE_TC1-COD(2008)0128

***I

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud esimesel lugemisel 25. märtsil 2009. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr .../2009, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 216/2008 lennuväljade, lennuliikluse korraldamise ja aeronavigatsiooniteenuste valdkonnas ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2006/23/EÜ (EP-PE_TC1-COD(2008)0128)

PE 422.684

ET

ET

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud esimesel lugemisel 25. märtsil 2009. aastal

eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr .../2009, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 216/2008 lennuväljade, lennuliikluse korraldamise ja aeronavigatsiooniteenuste valdkonnas ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2006/23/EÜ

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 80 lõiget 2,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust²,

toimides asutamislepingu artiklis 251 osutatud korras³

---

¹ 15. jaanuari 2009. aasta arvamus (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata).

² ELT C 120, 28.5.2009, lk 52.

³ Euroopa Parlamendi 25. märtsi 2009. aasta seisukoht.

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjoni 15. novembri 2005. aasta teatise nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ja Regioonide Komiteele „Euroopa Lennundusohutusameti ülesannete laiendamine – Agenda aastaks 2010“ teatati kavatsusest järk-järgult laiendada Euroopa Lennundusohutusameti („amet“) ülesandeid, eesmärgiga saavutada üldine süsteemne lähenemisviis ja et need hõlmaksid lennuväljade/-jaamade ohutust ja koostalitlusvõimet, aeronavigatsiooniteenuseid ja lennuliikluse korraldamist.
- (2) Lennuliikluse pidevast suurenemisest Euroopas tuleneb palju raskusi, eelkõige seoses lennuväljade, lennuliikluse korraldamise ja aeronavigatsiooniteenuste põhiliste ohutusteguritega. Seepärast tuleb kehtestada vajalikud riskide vähendamise meetmed, et tagada ohutus kõiki liikmesriike hõlmava ühtlustatud ja tervikliku regulatiivse lähenemisviisi kaudu.
- (3) Ühtse Euroopa taeva algatuse raames saavutatut on vaja täiendada lennuvälju, lennuliikluse korraldamist ja aeronavigatsiooniteenuseid käsitlevate ühtlustatud ohutuseeskirjadega. Selleks tuleks välja kujundada ka asjakohane lennundusohutuse õiguslik raamistik, pidades silmas uue tehnoloogia kasutuselevõtmist selles valdkonnas.

- (4) 7. detsembril 1944. aastal Chicagos alla kirjutatud konventsiooniga rahvusvahelise tsiviillennunduse kohta („Chicago konventsioon“) kehtestatud standarditest ja soovitatud tavadest lähtuvalt peaks ühendus sätestama olulised nõuded, mis käsitlevad lennundustooteid, -osi ja -seadmeid, lennuvälju, lennuliikluse korraldamist ja aeronavigatsiooniteenuste osutamist, isikuid ja organisatsioone, kes on seotud lennuväljade käitamise, lennuliikluse korraldamise ja aeronavigatsiooniteenuste osutamisega, ning lennujuhtide koolituse ja tervisekontrolliga seotud isikuid ja tooteid. Komisjoni tuleks volitada välja töötama vajalikud sellekohased rakenduseeskirjad.
- (5) Võttes arvesse, et teenistused, kes tegelevad aeronavigatsioonialase teabe koostamise, töötlemise, vormindamise ja edastamisega, erinevad Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. märtsi 2004. aasta määruse (EÜ) nr 549/2004 (millega sätestatakse raamistik ühtse Euroopa taeva loomiseks (raammäärus))¹ alusel määratletud aeronavigatsiooniteenustest, peaks komisjon töötama välja sellistele teenistustele kohandatud erinõuded.

---

¹ ELT L 96, 31.3.2004, lk 1.

- (6) Asjakohane oleks mitte kohaldada ühiseeskirju kõikide lennuväljade suhtes. Liikmesriikide reguleeriva kontrolli alla peaksid jääma eelkõige lennuväljad, mis ei ole üldsusele avatud, ja peamiselt harrastuslendudeks kasutatavad lennuväljad või lennuväljad, mis teenindavad muud kui instrumentaallennureeglitel põhinevat ärilist lennutransporti ja mille kattega lennuraja pikkus on alla 800 meetri, ilma et käesolevast määrusest tuleneks teistele liikmesriikidele kohustus tunnustada sellist siseriiklikku korda. Liikmesriigid peaksid siiski võtma proportsionaalseid meetmeid harrastuslennunduse ja kogu ärilise lennutranspordi üldise ohutustaseme tõstmiseks. Komisjon käsitleb sobival ajal uuesti kohaldamisala laiendamist lennuväljadele, mis praegu on sellest välja jäetud, võttes täielikult arvesse sellise laiendamise võimalikku mõju kõnealustele lennuväljadele.
- (7) Võttes arvesse lennuväljade suurt mitmekesisust ning nende väga ainulaadset infrastruktuuri ja keskkonda, peaksid ühised lennuväljade ohutuseeskirjad võimaldama vajalikku paindlikkust nõuetele vastavuse kohandamiseks kohase tasakaalu abil rakenduseeskirjade, sertifitseerimistingimuste ja vastuvõetavate nõuete täitmise menetluste vahel. Nimetatud eeskirjad peaksid olema proportsionaalses vastavuses lennuvälja suuruse, lennuliikluse, lennuvälja kategooria ja keerukusega ning sealse tegevuse laadi ja mahuga, vältides seega tarbetut bürokraatlikku ja majanduslikku koormust eelkõige väiksemate lennuväljade jaoks, kus reisijatevedu toimub üksnes väga piiratud mahus.

- (8) Lennuvälja infrastruktuuri ja käitamist tuleks sertifitseerida ühe sertifikaadiga. Liikmesriigid võivad siiski sertifitseerida lennuvälja infrastruktuuri ja käitamist ka eraldi. Sel juhul peaks sertifikaadid väljastama sama asutus. Mitme lennuvälja käitajad, kelle funktsioonid on asjakohaselt tsentraliseeritud, võivad taotleda üht sertifikaati, mis hõlmab kõikide nende vastutusalasse kuuluvate lennujaamade käitamist ja juhtimist.
- (9) Lennundustooteid, -osi ja -seadmeid, lennuvälju ja lennuväljaseadmeid, ärilise lennutranspordiga ja lennuväljade käitamisega seotud käitajaid, lennuliikluse korraldamise ja aeronavigatsiooniteenustega seotud süsteeme ja teenuseosutajaid, samuti piloote ja lennujuhte ning nende koolituse ja tervisekontrolliga seotud isikuid, tooteid ja organisatsioone tuleks sertifitseerida või litsentsida, kui on tuvastatud, et need vastavad olulistele nõuetele, mis ühendus peab sätestama kooskõlas Chicago konventsiooniga ettenähtud nõuete ja soovitatavate tavadega. Komisjoni tuleks volitada välja töötama vajalikud rakenduseeskirjad, et kehtestada sertifikaatide väljaandmise tingimused või tingimused nende asendamiseks ettevõtja suutlikkuse tõendamisega, võttes arvesse erinevate tegevus- või teenuseliikidega kaasnevaid riske.

- (10) Lennuliikluse korraldamise ja aeronavigatsiooniteenuste süsteemide ja koostisosade konstrueerimise, tootmise ja hooldamise sertifitseerimise ning kõnealuse konstrueerimise, tootmise ja hooldamisega tegelevate organisatsioonidega seotud rakenduseeskirjad tuleks sätestada üksnes juhul, kui see on seotud üksikasjaliku mõjuhinna tulemusel tuvastatud ohutuse seisukohast oluliste küsimustega.
- (11) Komisjon kavatseb õigeaegselt kontrollida lennuliikluse korraldamise ja aeronavigatsiooniteenuste süsteemide sertifitseerimiseks akrediteeritud asutuste loomise teostatavust ja vajadust ning hinnata kõiki võimalikke valikuid ja mõjusid. Vajaduse korral võib komisjon teha ettepaneku käesoleva määruse täiendavaks läbivaatamiseks täieliku mõjuhinna alusel.
- (12) Ühenduse institutsioonilise süsteemi kohaselt on ühenduse õiguse rakendamine eelkõige liikmesriikide ülesanne. Käesoleva määruse alusel nõutavaid sertifitseerimisülesandeid ning määruse rakenduseeskirju tuleb seepärast täita liikmesriigi tasandil. Teatavatel selgelt määratletud juhtudel peaks ametil siiski olema samuti õigus täita käesoleva määrusega ette nähtud sertifitseerimisülesandeid. Samal põhjusel peaks ametil olema võimalus võtta vajalikke meetmeid käesoleva määrusega hõlmatud valdkondades, kui see on parim viis ühtsuse tagamiseks ja siseturu toimimise hõlbustamiseks.

- (13) Ameti väljatöötatavad rakenduseeskirjad lennuliikluse korraldamise ja aeronavigatsiooniteenuste valdkonnas tuleks koostada vastavalt ameti konsulteerimisprotsessi tulemustele sellistel alustel, mida peaks kohandama vastavalt uutele sidusrühmadele, ning need peaksid põhinema määrusel (EÜ) nr 549/2004, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. märtsi 2004. aasta määrusel (EÜ) nr 550/2004 (aeronavigatsiooniteenuste osutamise kohta ühtses Euroopa taevas (teenuse osutamise määrus)),¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. märtsi 2004. aasta määrusel (EÜ) nr 551/2004 (õhuruumi korraldamise ja kasutamise kohta ühtses Euroopa taevas (õhuruumi määrus)),² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. märtsi 2004. aasta määrusel (EÜ) nr 552/2004 (Euroopa lennuliikluse juhtimisvõrgu koostalitlusvõime kohta (koostalitlusvõime määrus))³ ning eelkõige ühenduse õigusaktidesse üle võetud Eurocontrol'i ohutuse reguleerimise nõuetel. Komisjon peaks võtma kõnealused rakenduseeskirjad vastu vastavalt määruse (EÜ) nr 549/2004 artiklis 5 osutatud regulatiivkomitee menetlusele. Tuleks kavandada üleminekumeetmed, et tagada kõnealuste määruste eeskirjade alusel juba välja antud heakskiitude edasine kehtivus.

---

¹ ELT L 96, 31.3.2004, lk 10.

² ELT L 96, 31.3.2004, lk 20.

³ ELT L 96, 31.3.2004, lk 26.

- (14) Määrus (EÜ) nr 549/2004, määrus (EÜ) nr 550/2004, määrus (EÜ) nr 551/2004 ja määrus (EÜ) nr 552/2004 sisaldavad sätteid mitmete lennuliikluse korraldamise regulatiivsete funktsioonide, muu hulgas koostalitlusvõime ning lennuliikluse voogude juhtimise ja õhuruumi korraldamise kohta. Kõik nimetatud valdkonnad hõlmavad ohutusaspekte, mida on vaja nõuetekohaselt arvesse võtta. Liikmesriigid ja komisjon peaksid neid küsimusi reguleerides seetõttu asjakohase koostööstamise abil ametiga tagama, et nimetatud ohutusaspekte võetaks nõuetekohaselt arvesse.
- (15) Üldeesmärk on liikmesriikidelt funktsioonide ja ülesannete, sealhulgas nende koostööst Eurocontrol'i lennundusohutuskomisjonis tulenevate funktsioonide ja ülesannete tõhus ülekandmine ametile, ilma et see alandaks praegust kõrget ohutustaset või kahjustaks sertifitseerimise ajakavu. Vajaliku ülemineku jaoks peaks vastu võtma asjakohased meetmed. Ametil peaksid olema oma uute ülesannete jaoks piisavad vahendid ning nende vahendite eraldamise ajastus peaks põhinema määratletud vajadustel ning asjaomaste rakendusmeetmete vastuvõtmise ja järgneva kohaldatavuse ajakaval.

- (16) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 216/2008¹ kehtestatakse tsiviillennunduse üldiste tehniliste nõuete ja haldusmenetluste määratlemise ja rakendamise asjakohane ja terviklik raamistik. Seepärast tuleks kehtetuks tunnistada Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. aprilli 2006. aasta direktiiv 2006/23/EÜ (ühenduse lennujuhiloa kohta),² ilma et see piiraks kõnealuse direktiivi kohaselt juba sertifitseeritud või litsentsitud tooteid, isikuid ja organisatsioone.
- (17) Nende elukutsete reguleerimise puhul, mis ei kuulu käesoleva määruse kohaldamisalasse, tuleks liikmesriikidele jätta pädevus kehtestada või säilitada oma äranägemise järgi muu hulgas personalile sertifikaatide või litsentside väljastamise nõuded.
- (18) Ameti väljatöötatavad rakenduseeskirjad lennuliikluse korraldamise ja aeronavigatsiooniteenuste valdkonnas tuleks välja töötada ühtset Euroopa taevast käsitlevates õigusaktides (nimelt määrus (EÜ) nr 549/2004, määrus (EÜ) nr 550/2004, määrus (EÜ) nr 551/2004 ja määrus (EÜ) nr 552/2004) sisalduvate ohutusnõuete põhjaliku läbivaatamise kontekstis. Et vältida ühelt poolt lennuliikluse korraldamise teenuste ja aeronavigatsiooniteenuste suhtes kohaldavate ohutusnõuete kattumist ja teiselt poolt kohaldatavate ohutusnõuete puudumise tõttu tekkivat õiguslikku vaakumit, peaks ühtset Euroopa taevast käsitlevate õigusaktide muudatuste jõustumise kuupäev olema vastavuses käesoleva määruse kohaselt vastu võetud uute ohutusmeetmetega.

---

¹ ELT L 79, 19.3.2008, lk 1.

² ELT L 114, 27.4.2006, lk 22.

- (19) Käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused¹.
- (20) Komisjonile tuleks eelkõige anda volitus vastu võtta rakenduseeskirjad, mis käsitlevad lennujuhtide litsentsimist ja sellega seotud heakskiitused, lennuvälju ja nende käitamist, lennuliikluse korraldamist ja aeronavigatsiooniteenuseid ning kõige sellega seotud sertifikaate, järelevalvet ja jõustamist, samuti vastu võtta eeskirjad ameti lõivude ja tasude kohta. Kuna need on üldmeetmed ja nende eesmärk on muuta määruse (EÜ) nr 216/2008 vähemolulisi sätteid, muu hulgas täiendades seda uute vähemoluliste sätetega, tuleb need vastu võtta vastavalt otsuse 1999/468/EÜ artiklis 5a sätestatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.
- (21) Ilma et see piiraks liikmesriikide pädevust, võib komisjon vajaduse korral esitada nõukogule soovitusel ohutusauditite koordineerimise raamistiku loomiseks ühenduse ja Rahvusvahelise Tsiviillennunduse Organisatsiooni (ICAO) vahel, et vältida kattumist ja kasutada tõhusalt ressursse.

---

¹ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

- (22) Ohutuseeskirjade koostamisel peaks amet tagama kõikide huvitatud osapoolte kaasamise. Eeskirjade väljatöötamisel aluseks võetavad arvamused peaksid põhinema laiaulatuslikul konsulteerimisel kõikide sidusrühmadega, kaasa arvatud väiksemate ettevõtjatega, ning nende eeskirjade võimaliku mõju nõuetekohasel hindamisel kohaldamisalas. Vastavalt määrusele (EÜ) nr 216/2008 peaks amet huvitatud osapoolte nõuandva organiga enne otsuste langetamist konsulteerima,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EÜ) nr 216/2008 muudetakse järgmiselt:

1) Artikkel 1 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 1

Kohaldamisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse:

- a) lennundustoodete, -osade ja -seadmete konstrueerimise, tootmise, hooldamise ja kasutamise ning selliste toodete, osade ja seadmete konstrueerimise, tootmise ja hooldamisega seotud personali ja organisatsioonide suhtes;
- b) õhusõidukite käitamisega seotud personali ja organisatsioonide suhtes;
- c) lennuväljade projekteerimise, hooldamise, kasutamise ning sellega seotud personali ja organisatsioonide suhtes ning, ilma et see piiraks keskkonda ja maakasutuse planeerimist käsitlevate ühenduse ja siseriiklike õigusaktide kohaldamist, lennuväljade ümbruse kaitsmise suhtes;
- d) lennuvälja seadmete konstrueerimise, tootmise ja hooldamise ning sellega seotud personali ja organisatsioonide suhtes;

- e) lennuliikluse korraldamise ja aeronavigatsiooniteenuste süsteemide ja koostisosade konstrueerimise, tootmise ja hooldamise ning sellega seotud personali ja organisatsioonide suhtes;
- f) lennuliikluse korraldamise ja aeronavigatsiooniteenuste ning nendega seotud personali ja organisatsioonide suhtes.

2. Käesolevat määrust ei kohaldata:

- a) lõike 1 punktides a ja b osutatud toodete, osade, seadmete, personali ja organisatsioonide suhtes, kui need on seotud kaitsejõudude, tolli ja politsei, otsimis- ja päästeteenistuste, tuletõrje, rannikuvalve või muude samalaadsete teenistuste või sellekohase tegevusega. Liikmesriigid kohustuvad tagama, et kõnealuse tegevuse või kõnealuste teenistuste puhul järgitakse käesoleva määruse eesmäärke nii palju kui võimalik;
- b) lõike 1 punktides c ja d osutatud lennuväljade ja nende osade ning seadmete, personali ja organisatsioonide suhtes, mida kontrollib ja kasutab sõjavägi;
- c) lõike 1 punktides e ja f osutatud lennuliikluse korraldamise ja aeronavigatsiooniteenuste, sealhulgas süsteemide ja koostisosade, personali ja organisatsioonide suhtes, mida pakub või teeb kättesaadavaks sõjavägi. Liikmesriigid kohustuvad tagama, et käesoleva lõike punktis a osutatud õhusõidukid eraldatakse vajaduse korral teistest õhusõidukitest.

3. Liikmesriigid tagavad võimaluse korral, et kõikide lõike 2 punktis b osutatud üldsusele avatud sõjaväerajatiste või lõike 2 punktis c osutatud sõjaväelaste poolt üldsusele osutatavate teenuste ohutuse tase on vähemalt samaväärne tasemega, mis on ette nähtud Va ja Vb lisas määratletud oluliste nõuetega.”
- 2) Artiklit 3 muudetakse järgmiselt:
    - a) punkt d asendatakse järgmisega:
      - „d) „osad ja seadmed” – mis tahes vahend, seade, mehhanism, osa, aparaat, lisaseade, tarkvara või tarvik, sealhulgas sideseadmed, mida tarvitatakse õhusõiduki käitamiseks või juhtimiseks lennu ajal või mis on selleks ette nähtud; see hõlmab õhusõiduki plaaneri, mootori või propelleri osi, või seadmeid, mida kasutatakse õhusõiduki manööverdamiseks maapinnalt;

b) lisatakse järgmine punkt:

„da) „lennuliikluse korraldamise ja aeronavigatsiooniteenuste koostisosad” – Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. märtsi 2004. aasta määruse (EÜ) nr 549/2004 (millega sätestatakse raamistik ühtse Euroopa taeva loomiseks (raammäärus))* artikli 2 punktis 19 määratletud koostisosad;”;

---

* ELT L 96, 31.3.2004, lk 1.”;

c) punkt h asendatakse järgmisega:

„h) „käitaja” – juriidiline või füüsiline isik, kes käitab või kavatseb käitada üht või mitut õhusõidukit või üht või mitut lennuvälja;“;

d) lisatakse järgmised punktid:

m) „lennuväli” – maapinnal, vees, maapinnale või veekokku rajatud konstruktsioonil või ujukonstruktsioonil asuv piiritletud ala (kaasa arvatud kõik ehitised, seadmed ja igasugune varustus), mis on täielikult või osaliselt mõeldud õhusõiduki õhkutõusmiseks, maandumiseks või pinnal liikumiseks;

n) „lennuväljaseadmed” – seade, aparaat, lisaseade, tarkvara või tarvik, mida kasutatakse või kavatsetakse kasutada õhusõiduki käitamise toetamiseks lennuväljal;

- o) „perroon” – määratletud ala, mis on ette nähtud õhusõiduki reisijate, posti või lasti peale- ja mahalaadimiseks ning õhusõidukite tankimiseks, parkimiseks või hoolduseks;
- p) „perrooniteenindus” – teenus, mida osutatakse õhusõidukite ja muude sõidukite tegevuse ja liikumise reguleerimiseks perroonil;
- q) „lennuliikluse korraldamine ja aeronavigatsiooniteenused” – määruse (EÜ) nr 549/2004 artikli 2 punkti 10 kohased lennuliikluse korraldamisega seotud ülesanded ja kõnealuse määruse artikli 2 punktis 4 määratletud aeronavigatsiooniteenistused, samuti teenused, mida osutatakse ohutuse seisukohast olulise aeronavigatsioonialase teabe koostamise, töötlemise, vormindamise ja edastamisega üldise lennuliikluse jaoks;
- r) „lennuliikluse korraldamise ja aeronavigatsiooniteenuste süsteem” – ohutusalaste seadmete ja määruse (EÜ) nr 549/2004 artikli 2 punktis 39 määratletud süsteemide kombinatsioon;
- s) „lennuinfoteenus” – lendude ohutuse ja tõhususe tagamiseks vajalike nõuannete ja teabe andmiseks osutatav teenus.”

3) Artiklisse 4 lisatakse järgmised lõiked:

„3a. Asutamislepingu sätete kohaldamisalasse kuuluval territooriumil asuvad sellised lennuväljad, sealhulgas nende seadmed, mis on üldsusele avatud ja kus pakutakse instrumentaallähenemise või -väljumise protseduure kasutavaid teenuseid ning

a) mille kattega lennuraja pikkus on vähemalt 800 meetrit, või

b) mis teenindavad ainult helikoptereid,

peavad vastama käesoleva määruse nõuetele. Kõnealuste lennuväljade käitamisega seotud personal ja organisatsioonid peavad vastama käesoleva määruse nõuetele.

3b. Erandina lõikest 3a võivad liikmesriigid otsustada teha erandi käesoleva määruse sätetest lennuvälja puhul, mis:

– teenindab aastas kuni 10 000 reisijat; ja

– teenindab kuni 850 lastimistoimingut aastas.

Kui selline liikmesriigi tehtud erand ei vasta käesoleva määruse üldistele ohutusega seotud eesmärkidele või muudele ühenduse õiguse sätetele, langetab komisjon vastavalt artikli 65 lõikes 7 osutatud kaitsemeetmete menetlusele otsuse mitte lubada kõnealuse erandi tegemist. Sel juhul tühistab asjaomane liikmesriik erandi.

- 3c. Asutamislepingu kohaldamisalasse kuuluva territooriumi õhuruumis ning õhuruumis, mille suhtes liikmesriigid kohaldavad Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2004. aasta määrust (EÜ) nr 551/2004 (õhuruumi korraldamise ja kasutamise kohta ühtses Euroopa taevas (õhuruumi määrus))^{*} vastavalt kõnealuse määruse artikli 1 lõikele 3, toimuv lennuliikluse korraldamine ning osutatavad aeronavigatsiooniteenused peavad vastama käesoleva määruse nõuetele. Kõnealuste lennuliikluse korraldamise ja aeronavigatsiooniteenuste osutamisega seotud süsteemid, koostisosad, personal ja organisatsioonid peavad vastama käesoleva määruse nõuetele.

---

* ELT L 96, 31.3.2004, lk 20.”

- 4) Artikli 5 lõike 2 punktid b ja c asendatakse järgmisega:
- „b) lõikes 5 osutatud meetmetega võib kehtestada osade ja seadmete sertifitseerimise nõude. Osade ja seadmete kohta antakse sertifikaat välja juhul, kui taotleja on tõendanud, et need vastavad üksikasjalikele lennukõlblikkusnõuetele, mis on ette nähtud lõikes 1 osutatud oluliste nõuete täitmise tagamiseks;

- c) õhusõidukit tohib käitada ainult kehtiva lennukõlblikkussertifikaadi olemasolul. Kõnealune sertifikaat antakse välja juhul, kui taotleja on tõendanud, et õhusõiduk vastab tüübisertifikaadiga kinnitatud tüübikonstruktsioonile ning asjakohased dokumendid, ülevaatused ja katsed näitavad, et õhusõiduk on kõlblik ohutuks käitamiseks. Lennukõlblikkussertifikaat kehtib seni, kuni see peatatakse, kehtetuks tunnistatakse või lõpetatakse, tingimusel et õhusõidukit hooldatakse vastavalt I lisa punktis 1.d sätestatud olulistele jätkuva lennukõlblikkuse nõuetele ning lõike 5 kohaselt vastu võetud meetmetele;”.
- 5) Artikli 7 lõige 4 asendatakse järgmisega:
- „4. Kõikidel pilootide koolituseks kasutatavatel lennutreeningseadmetel peab olema sertifikaat. Sertifikaat antakse välja juhul, kui taotleja on tõendanud, et seade vastab eeskirjadele, mis on kehtestatud III lisa sätestatud asjakohaste oluliste nõuete täitmise tagamiseks.”
- 6) Artiklit 8 muudetakse järgmiselt:
- a) lõige 1 asendatakse järgmisega:
- „1. Artikli 4 lõike 1 punktides b ja c osutatud õhusõidukite käitamine peab olema kooskõlas IV lisa ja vajaduse korral Vb lisa sätestatud oluliste nõuetega.”;

b) lõiget 5 muudetakse järgmiselt:

i) punkt a asendatakse järgmisega:

„a) õhusõidukite käitamise tingimused vastavalt IV lisa ja vajaduse korral Vb lisa sätestatud olulistele nõuetele;”

ii) punkt g asendatakse järgmisega:

„g) tingimused, mille puhul II lisa punkti a alapunktis ii ning punktides d ja h osutatud õhusõidukite käitamine (kui kõnealuseid õhusõidukeid kasutatakse äriliseks lennutegevuseks) vastab IV lisa ja vajaduse korral Vb lisa sätestatud asjakohastele olulistele nõuetele.”;

c) lõikele 6 lisatakse järgmine taane:

„– võetakse arvesse lennuliikluse korraldamise ja aeronavigatsiooniteenustega seotud ohutusaspekte;”.

7) Lisatakse järgmised artiklid:

„Artikkel 8a

Lennuväljad

1. Lennuväljad, lennuväljaseadmed ja lennuväljade käitamine vastavad Va lisas ja vajaduse korral Vb lisas sätestatud olulistele nõuetele.
2. Lennuväljade, lennuväljaseadmete ja lennuväljade käitamise vastavus olulistele nõuetele tagatakse järgmisega:
  - a) igal lennuväljal peab olema sertifikaat. Kõnealune sertifikaat ja selle muudatuste kinnitus antakse välja juhul, kui taotleja on tõendanud, et lennuväli vastab punkti b kohastele lennuvälja sertifitseerimise alustele ning et lennuväljal puuduvad lennutegevust ohustavad tegurid. Sertifikaat hõlmab lennuvälja, selle käitamist ja selle ohutusalaseid seadmeid;

- b) lennuvälja sertifitseerimise alused koosnevad järgmisest:
  - i) lennuvälja tüübi suhtes kohaldatavad sertifitseerimistingimused,
  - ii) sätted, mille puhul on heaks kiidetud samaväärne ohutustase, ning
  - iii) eriotstarbelised üksikasjalikud tehnoetsifikaadid, mis on vajalikud juhul, kui konkreetse lennuvälja planeeringu eripära või käitamiskogemused näitavad, et mõni alapunktis i osutatud tingimus ei ole Va lisas sätestatud oluliste nõuete täitmise tagamiseks piisav või sobilik;
- c) lõikes 5 osutatud meetmetega võib kehtestada ohutuse seisukohast oluliste lennuväljaseadmete sertifitseerimise nõude. Selliste seadmete kohta antakse sertifikaat välja juhul, kui taotleja on tõendanud, et need vastavad üksikasjalikele nõuetele, mis on ette nähtud lõikes 1 osutatud oluliste nõuete täitmise tagamiseks;

- d) lennuväljade käitamise eest vastutavad organisatsioonid peavad tõendama, et nad on suutelised täitma oma õigustega seotud kohustusi ning et neil on selleks vahendid. Kõnealuste suutlikkuse ja vahendite tunnustuseks antakse välja punktis a osutatud sertifikaat. Neid saab samuti tunnustada, andes välja eraldi sertifikaadi, kui liikmesriik, kus lennuväli asub, nii otsustab. Sertifitseeritud organisatsioonile antud õigused ning sertifikaadi kohaldamisala, sealhulgas käitatavate lennuväljade loetelu, määratakse kindlaks sertifikaadis;
  - e) erandina punktist d võivad liikmesriigid otsustada, et persooniteeninduse osutajatel lubatakse teatada, et nad on suutelised täitma osutatavate teenustega seotud kohustusi ning et neil on selleks vahendid.
3. Liikmesriigid tagavad, et kehtestatakse sätted, et kaitsta lennuvälju nende ümbruses toimuva tegevuse ja arengutendentside vastu, millega võivad kaasneda lennuvälja kasutavale õhusõidukile vastuvõetamatud riskid.
4. Lennuvälja käitajad jälgivad tegevust ja arengutendentse, millega lennuväljade ümbruses võivad kaasneda lennutegevusele vastuvõetamatud riskid ja võtavad oma pädevuse piires vajaduse korral leevendusmeetmeid.

5. Meetmed, mille eesmärk on muuta käesolevas artiklis osutatud nõuete vähemolulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 65 lõikes 4 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

Nende meetmetega täpsustatakse eelkõige järgmist:

- a) lennuvälja suhtes kohaldatavate sertifitseerimise aluste kehtestamise ja taotlejale teatavaks tegemise tingimused;
- b) lennuväljaseadmete suhtes kohaldatavate üksikasjalike spetsifikaatide kehtestamise ja taotlejale teatavaks tegemise tingimused;
- c) lennuväljadele ja lennuväljaseadmetele, sealhulgas lennuvälja konkreetsest konstruktsioonist tulenevatele käitamispiirangutele sertifikaatide väljaandmise, kehtivuse jätkamise, muutmise, peatamise või kehtetuks tunnistamise tingimused;
- d) lennuvälja käitamise tingimused vastavalt Va lisas ja vajaduse korral Vb lisas sätestatud olulistele nõuetele;
- e) lõike 2 punktis d osutatud sertifikaatide väljaandmise, kehtivuse jätkamise, muutmise, peatamise või kehtetuks tunnistamise tingimused;
- f) sertifikaadiomanike vastutus;

- g) liikmesriikide poolt välja antud lennuvälja sertifikaatide aktsepteerimise ja konverteerimise tingimused, sealhulgas meetmed, mille asjaomane liikmesriik on juba heaks kiitnud Chicago konventsiooni 14. lisa käsitlevate teatavaks tehtud erandite alusel enne käesoleva määruse jõustumist;
  - h) tingimused, mille alusel otsustatakse mitte lubada artikli 4 lõikes 3b osutatud erandeid, sealhulgas kriteeriumid kaubalennuväljade kohta, lennuväljadest, kelle suhtes tehakse erand, teatamise kohta ja tehtud erandite läbivaatamise kohta;
  - i) tingimused, mille korral tuleb ohutuse huvides käitamine keelata, seda piirata või seada sellele tingimused;
  - j) lõike 2 punktis e osutatud teenuseosutajate poolse teatamise ning nende järelevalve tingimused ja menetlused;
6. Lõikes 5 osutatud meetmed:
- a) kajastavad lennuväljade tehnika taset ja häid tavasid ning ICAO standardeid ja soovitatud tavasid;

- b) on proportsionaalses vastavuses lennuvälja suuruse, sellel toimuva lennuliikluse, lennuvälja kategooria ja selle kompleksusega ning sealse tegevuse laadi ja mahuga;
- c) võtavad arvesse ülemaailmseid õhusõidukite käitamise kogemusi ning teaduse ja tehnika arengut;
- d) võimaldavad viivitamata reageerida õnnetuste, tõsiste intsidentide ja vahejuhtumite kindlakstehtud põhjustele;
- e) võimaldavad vajalikku paindlikkust nõuetele vastavuse kohandamiseks.

Artikkel 8b

Lennuliikluse korraldamine ja aeronavigatsiooniteenused

1. Lennuliikluse korraldamine ja aeronavigatsiooniteenuste osutamine vastab Vb lisas ja võimalusel Va lisas sätestatud olulistele nõuetele.
2. Lennuliikluse korraldajatel ja aeronavigatsiooniteenuste osutajatel peab olema sertifikaat. Kõnealune sertifikaat antakse välja juhul, kui lennuliikluse korraldaja või aeronavigatsiooniteenuste osutaja on tõendanud, et ta on suuteline täitma lennuliikluse korraldaja või aeronavigatsiooniteenuse osutaja õigustega seotud kohustusi ning et tal on selleks vahendid. Sertifikaadis täpsustatakse antavad õigused ja osutatavate teenuste ulatus.

3. Erandina lõikest 2 võivad liikmesriigid otsustada, et lennuinfoteenuse osutajatel on lubatud teatada, et nad on suutelised täitma osutatavate teenustega seotud kohustusi ning et neil on selleks vahendid.
4. Lõikes 6 osutatud meetmetega võib sätestada ohutuse seisukohast oluliste lennuliikluse korraldamise ja aeronavigatsiooniteenuste süsteemide ja koostisosade konstrueerimise, tootmise ja hooldamisega tegelevate organisatsioonide sertifitseerimise nõude. Kõnealustele organisatsioonidele antakse sertifikaat välja juhul, kui nad on tõendanud, et on suutelised täitma oma õigustega seotud kohustusi ning et neil on selleks vahendid. Sertifikaadis täpsustatakse antavad õigused.
5. Lõikes 6 osutatud meetmetega võib sätestada ohutuse seisukohast oluliste lennuliikluse korraldamise ja aeronavigatsiooniteenuste süsteemide ja koostisosade sertifitseerimise või teise võimalusena lennuliikluse korraldajate ja aeronavigatsiooniteenuste osutajate poolse valideerimise nõude. Kõnealuste süsteemide ja koostisosade kohta antakse sertifikaat või valideering juhul, kui taotleja on tõendanud, et kõnealused süsteemid, osad ja seadmed vastavad üksikasjalikele spetsifikaatidele, mis on ette nähtud lõikes 1 osutatud oluliste nõuete täitmise tagamiseks.

6. Käesoleva artikli rakendamiseks vajalikud meetmed võetakse vastu vastavalt määruse (EÜ) nr 549/2004 artikli 5 lõikes 3 osutatud regulatiivkomitee menetlusele.

Nende meetmetega täpsustatakse eelkõige järgmist:

- a) lennuliikluse korraldamise ja aeronavigatsiooniteenuste osutamise tingimused vastavalt Vb lisas ja vajaduse korral Va lisas sätestatud olulistele nõuetele;
- b) lennuliikluse korraldamise ja aeronavigatsiooniteenuste süsteemide ja koostisosade suhtes kohaldatavate üksikasjalike spetsifikaatide kehtestamise ja taotlejale teatavaks tegemise tingimused;
- c) lõigetes 2 ja 4 osutatud sertifikaatide väljaandmise, kehtivuse jätkamise, muutmise, peatamise või kehtetuks tunnistamise tingimused;
- d) sertifikaadiomanike vastutus;
- e) lõikes 3 osutatud teenuseosutajate poolse teatamise ning nende järelevalve tingimused ja menetlused;
- f) tingimused, mille korral tuleb ohutuse huvides lennutegevus keelata, seda piirata või seada sellele tingimused.

7. Lõikes 6 osutatud meetmed:

- a) kajastavad lennuliikluse korraldamise ja aeronavigatsiooniteenustega seotud tehnika taset ning häid tavaid;
- b) on proportsionaalses vastavuses osutatavate teenuste liigi ja keerukusega;
- c) võtavad arvesse ülemaailmseid kogemusi lennuliikluse korraldamise ja aeronavigatsiooniteenuste alal ning teaduse ja tehnika arengut;
- d) töötatakse välja, kasutades nii suures ulatuses kui võimalik määruse (EÜ) nr 549/2004, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. märtsi 2004. aasta määruse (EÜ) nr 550/2004 (aeronavigatsiooniteenuste osutamise kohta ühtses Euroopa taevas (teenuse osutamise määrus))* , määruse (EÜ) nr 551/2004, ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. märtsi 2004. aasta määruse (EÜ) nr 552/2004 (Euroopa lennuliikluse juhtimisvõrgu koostalitlusvõime kohta (koostalitlusvõime määrus))** asjaomaseid sätteid ning nähakse ette üleminekumeetmed, millega tagatakse kõnealuste määruse alusel juba välja antud sertifikaatide kehtivus; algselt hõlmavad meetmed kõnealustes määrustes sisalduvaid ohutust käsitlevaid sätteid ning võtavad tulevaste muudatuste puhul vajaduse korral arvesse teaduse ja tehnika arengut;

- e) võimaldavad viivitamata reageerida õnnetuste ja tõsiste vahejuhtumite kindlakstehtud põhjustele.

Artikkel 8c

Lennujuhid

1. Lennujuhid ning lennujuhtide koolituse, testimise, kontrollimise ja tervisekontrolliga seotud isikud ja organisatsioonid vastavad Vb lisas sätestatud asjakohastele olulistele nõuetele.
2. Lennujuhtidel peab olema osutatavatele teenustele vastav luba ja tervisetõend.
3. Lõikes 2 osutatud luba antakse välja ainult juhul, kui loa taotleja tõendab, et ta vastab eeskirjadele, mis on kehtestatud Vb lisas sätestatud teoreetilisi teadmisi, praktilisi oskusi, keeleoskust ja kogemusi käsitlevate oluliste nõuete täitmise tagamiseks.
4. Lõikes 2 osutatud tervisetõend antakse välja ainult juhul, kui lennujuht vastab eeskirjadele, mis on kehtestatud Vb lisas sätestatud terviseseisundit käsitlevate oluliste nõuete täitmise tagamiseks. Kõnealuse tervisetõendi võivad välja anda lennundusarstid või lennundusmeditsiinikeskused.

5. Loale ja tervisetõendile märgitakse lennujuhile antud õigused ning loa ja tervisetõendi kohaldamisala.
6. Lennujuhtide koolitusorganisatsioonide, lennundusarstide ja lennundusmeditsiinikeskuste suutlikkust täita oma õigustega seotud kohustusi lubade ja tervisetõendite väljaandmisel kinnitatakse sertifikaadi väljaandmisega.
7. Sertifikaat antakse lennujuhtidega tegelevatele koolitusorganisatsioonidele, lennundusarstidele ja lennundusmeditsiinikeskustele, kes on tõendanud, et nad vastavad eeskirjadele, mis on kehtestatud Vb lisas sätestatud asjakohaste oluliste nõuete täitmise tagamiseks. Sertifikaadile märgitakse sellega antavad õigused.
8. Lennujuhtide praktilise koolituse või nende oskuste hindamise eest vastutaval isikul on sertifikaat. Sertifikaat antakse välja juhul, kui asjaomane isik on tõendanud, et ta vastab eeskirjadele, mis on kehtestatud Vb lisas sätestatud asjakohaste oluliste nõuete täitmise tagamiseks. Sertifikaadile märgitakse sellega antavad õigused.

9. Lennutreeningseadmed vastavad Vb lisas sätestatud asjakohastele olulistele nõuetele.
10. Meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva artikli vähemolulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 65 lõikes 4 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

Nende meetmetega täpsustatakse eelkõige järgmist:

- a) lennujuhilubade eri pädevusmärke ja kinnitused;
- b) lubade, lubadele kantavate pädevusmärgete ja kinnituste, tervisetõendite, heakskiitude ning sertifikaatide väljaandmise, kehtivuse jätkamise, muutmise, piiramise, peatamise või kehtetuks tunnistamise tingimused ning tingimused, mille puhul niisuguseid sertifikaate ja heakskiitusid ei ole vaja nõuda, nähes samas ette üleminekumeetmed, et tagada juba välja antud heakskiitude ja sertifikaatide edasine kehtivus;
- c) lubade, lubadele kantavate pädevusmärgete ja kinnituste, tervisetõendite, heakskiitude ja sertifikaatide omanike õigused ja kohustused;
- d) lennujuhilubade aktsepteerimise ja konverteerimise tingimused, samuti riiklike tervisetõendite aktsepteerimise ja nende ühiselt tunnustatud tervisetõenditeks konverteerimise tingimused.

11. Lõikes 10 osutatud meetmetega kajastatakse lennujuhtide koolituse taset, sealhulgas parimaid tavasid ning teaduse ja tehnika arengut. Nimetatud meetmete algsel väljatöötamisel võetakse aluseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. aprilli 2006. aasta direktiivi 2006/23/EÜ (ühenduse lennujuhiloa kohta)*** sätted.

---

* ELT L 96, 31.3.2004, lk 10.

** ELT L 96, 31.3.2004, lk 26.

*** ELT L 114, 27.4.2006, lk 22.”

- 8) Artiklit 9 muudetakse järgmiselt:

- a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Artikli 4 lõike 1 punktis d nimetatud õhusõiduk, samuti selle meeskond ning käitamine peavad olema kooskõlas kohaldatavate ICAO standarditega. Selliste standardite puudumisel peavad nimetatud õhusõidukid ning nende käitamine vastama I, III, IV lisas ja vajaduse korral Vb lisas sätestatud nõuetele, tingimusel, et nimetatud nõuded ei ole vastuolus kolmandate riikide õigustega rahvusvaheliste konventsioonide alusel.”;

- b) lõikele 5 lisatakse järgmine punkt:
- „e) võetaks arvesse lennuliikluse korraldamise ja aeronavigatsiooniteenustega seotud ohutusaspekte.”
- 9) Artikli 10 lõige 1 asendatakse järgmisega:
- „1. Liikmesriigid, komisjon ja amet teevad koostööd, et tagada käesoleva määruse ja selle rakenduseeskirjade täitmine.”
- 10) Artiklit 11 muudetakse järgmiselt:
- a) lõiked 4 ja 5 asendatakse järgmisega:
- „4. Kuni artikli 5 lõikes 5, artikli 7 lõikes 6 ja artikli 9 lõikes 4 osutatud meetmete jõustumiseni ja nendes meetmetes ette nähtud üleminekuperioodide lõppemiseni ning ilma et see piiraks artikli 69 lõike 4 kohaldamist, võib sertifikaate, mida ei saa välja anda käesoleva määruse alusel, anda välja liikmesriikides kohaldatavate eeskirjade alusel.
5. Kuni artikli 8 lõikes 5 osutatud meetmete jõustumiseni ja nendes meetmetes ette nähtud üleminekuperioodide lõppemiseni ning ilma et see piiraks artikli 69 lõike 4 kohaldamist, võib sertifikaate, mida ei saa välja anda käesoleva määruse alusel, anda välja liikmesriikides kohaldatavate eeskirjade alusel.”;

b) lisatakse järgmised lõiked:

- „5a. Kuni artikli 8a lõikes 5 ja artikli 8c lõikes 10 osutatud meetmete jõustumiseni ja nendes meetmetes ettenähtud üleminekuperioodide lõppemiseni ning ilma et see piiraks artikli 69 lõike 4 kohaldamist, võib sertifikaate, mida ei saa välja anda käesoleva määruse alusel, anda välja liikmesriikides kohaldatavate eeskirjade alusel.
- 5b. Kuni artikli 8b lõikes 6 osutatud meetmete jõustumiseni ja nendes meetmetes ettenähtud üleminekuperioodide lõppemiseni ning ilma et see piiraks artikli 69 lõike 4 kohaldamist, võib sertifikaate, mida ei saa välja anda käesoleva määruse alusel, anda välja liikmesriikides kohaldatavate eeskirjade alusel või vajaduse korral komisjoni 20. detsembri 2005. aasta määruse (EÜ) nr 2096/2005 (milles sätestatakse aeronavigatsiooniteenuste osutamise ühised nõuded)* asjakohaste nõuete alusel.

---

* ELT L 335, 21.12.2005, lk 13.”

11) Artiklile 13 lisatakse järgmine lõik:

„Kvalifitseeritud üksused ei anna välja sertifikaate.”

12) Artikli 18 punktid c ja d asendatakse järgmisega:

„c) annab välja sertifitseerimistingimusi ja vastuvõetavaid nõuete täitmise menetlusi ning mis tahes juhismaterjali käesoleva määruse ja selle rakenduseeskirjade täitmiseks;

d) teeb artiklite 20, 21, 22, 22a, 22b, 23, 54 ja 55 kohaldamiseks vajalikke otsuseid, sealhulgas teeb oma välja antud sertifikaatide omanikele käesoleva määruse ja selle rakenduseeskirjadega ette nähtud olulistest nõuetest erandeid ettenägematutes kiireloomulistes olukordades või seoses ajaliselt piiratud tegutsemisvajadusega, tingimusel, et sellega ei kahjustata ohutustaset, et erand tehakse kõige rohkem kaheks kuuks, et sellest teavitatakse komisjoni ja et seda ei uuendata;”.

13) Artikli 19 lõike 2 punkt a asendatakse järgmisega:

„a) sertifitseerimistingimused ja vastuvõetavad nõuete täitmise menetlused; ning”.

14) Lisatakse järgmised artiklid:

„Artikkel 22a

Lennuliikluse korraldamine ja aeronavigatsiooniteenused

Seoses artikli 4 lõikes 3c osutatud lennuliikluse korraldamise ja aeronavigatsiooniteenustega täidab amet järgmisi ülesandeid:

- a) viib ise või liikmesriikide lennuametite või kvalifitseeritud üksuste kaudu läbi sertifitseeritavate organisatsioonide kontrolle ja auditeid;
- b) annab välja ja uuendab selliste organisatsioonide sertifikaate, mis asuvad väljaspool asutamislepingu sätete kohaldamisalasse kuuluvat territooriumi ja vastutavad teenuste osutamise eest asutamislepingu sätete kohaldamisalasse kuuluva territooriumi õhuruumis;
- c) annab välja ja uuendab üleeuroopalisi teenuseid osutavate organisatsioonide sertifikaate;
- d) muudab, peatab või tunnistab kehtetuks asjakohase sertifikaadi, kui selle väljaandmise tingimused ei ole enam täidetud või kui sertifikaadiomanik ei täida talle käesoleva määruse või selle rakenduseeskirjadega pandud kohustusi.

Artikkel 22b

Lennujuhtide sertifitseerimine

Seoses artikli 8c lõikes 1 osutatud isikute ja organisatsioonidega täidab amet järgmisi ülesandeid:

- a) viib ise või liikmesriikide lennuametite või kvalifitseeritud üksuste kaudu läbi sertifitseeritavate organisatsioonidega ning vajaduse korral nende personaliga seotud uurimisi ja auditeid;
  - b) annab välja ja uuendab lennujuhtide selliste koolitusorganisatsioonide ja vajaduse korral nende personali sertifikaate, mis/kes asuvad väljaspool liikmesriikide territooriumi;
  - c) muudab, peatab või tunnistab kehtetuks asjakohase sertifikaadi, kui tingimused, mille alusel see väljastati, ei ole enam täidetud, või kui sertifikaati omav juriidiline või füüsiline isik ei täida enam talle käesoleva määruse või selle rakenduseeskirjadega pandud kohustusi.”
- 15) Artikli 33 lõike 2 punktis c asendatakse kuupäev „30. september” kuupäevaga „30. november”.
- 16) Artikli 44 lõige 1 asendatakse järgmisega:
- „1. Kaebuse võib esitada ameti poolt artiklite 20, 21, 22, 22a, 22b, 23, 55 või 64 alusel tehtud otsuste peale.”

17) Artikli 50 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Kaebusi artiklite 20, 21, 22, 22a, 22b, 23, 55 või 64 alusel tehtud ameti otsuste tühiseks tunnistamiseks võib Euroopa Ühenduste Kohtusse esitada alles pärast seda, kui kõik ametisisesed kaebemenetlused on ammendatud.”

18) Artiklit 52 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„1. Võimalikult kiiresti pärast käesoleva määruse jõustumist kehtestab haldusnõukogu artikli 18 punktides a ja c osutatud arvamuste, sertifitseerimistingimuste, nõuete täitmise vastuvõetavate menetluste ja juhismaterjali väljaandmise läbipaistvad menetlused.”;

b) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Kui amet töötab artikli 19 kohaselt välja liikmesriikides kohaldatavad arvamused, sertifitseerimistingimused, vastuvõetavad nõuete täitmise menetlused ja juhismaterjalid, näeb ta ette liikmesriikidega konsulteerimise menetluse. Selleks võib ta luua töörühma, millesse iga liikmesriik võib määrata ühe eksperdi.”

- 19) Artikli 55 lõike 1 esimene lause asendatakse järgmisega:
- „Amet võib ise teostada või volitada siseriiklikke lennuameteid või kvalifitseeritud üksusi teostama kõiki vajalikke ettevõtjatega seotud uurimisi kooskõlas artiklitega 7, 20, 21, 22, 22a, 22b, 23 ning artikli 24 lõikega 2.”
- 20) Lisatakse järgmine artikkel:
- „Artikkel 65a
- Muudatused
- Asutamislepingu sätete kohaselt teeb komisjon ettepaneku muuta määrust (EÜ) nr 549/2004, määrust (EÜ) nr 550/2004, määrust (EÜ) nr 551/2004 ja määrust (EÜ) nr 552/2004, et võtta arvesse käesoleva määruse nõudeid.”
- 21) V lisa pealkiri asendatakse järgmisega:
- „Artiklis 13 osutatud kvalifitseeritud üksusi („kvalifitseeritud üksus” või „üksus”) käsitlevad kriteeriumid”.
- 22) Lisatakse käesoleva määruse lisas esitatud Va ja Vb lisa.

Artikkel 2

Direktiiv 2006/23/EÜ tunnistatakse käesolevaga kehtetuks.

Direktiivi 2006/23/EÜ sätteid kehtivad ajutiselt edasi kuni määruse (EÜ) nr 216/2008 (muudetud käesoleva määrusega) artikli 8c lõikes 10 osutatud meetmete kohaldamise kuupäevani.

Artikkel 3

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

Komisjon võtab määruse (EÜ) nr 216/2008 (muudetud käesoleva määrusega) artikli 8a lõikes 5 osutatud meetmed vastu enne 31. detsembrist 2013. Artiklit 8a kohaldatakse alates nendes meetmetes nimetatud kuupäevadest.

Komisjon võtab määruse (EÜ) nr 216/2008 (muudetud käesoleva määrusega) artikli 8b lõikes 6 ja artikli 8c lõikes 10 osutatud meetmed vastu enne 31. detsembrit 2012. Artikleid 8b ja 8c kohaldatakse alates nendes meetmetes nimetatud kuupäevadest.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

....,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

LISA

„Va LISA

Lennuvälju käsitlevad olulised nõuded

A – Füüsilised parameetrid, infrastruktuur ja seadmed

1) Liiklusala

- a) Lennuväljal on määratud ala õhusõidukite õhkutõusmiseks ja maandumiseks, mis vastab järgmistele tingimustele:
  - i) õhkutõusmis- ja maandumisala mõõtmed ja omadused on sobivad seda kasutavate õhusõidukite jaoks;
  - ii) õhkutõusmis- ja maandumisala kandevõime on vajaduse korral piisav ettenähtud õhusõidukite korduvaks käitamiseks. Alad, mis ei ole ette nähtud korduvaks käitamiseks, peavad õhusõidukit üksnes kandma;
  - iii) õhkutõusmis- ja maandumisalale projekteeritakse kuivendussüsteem, mis välistab vee kogunemise seisvaks veeks, mis võib tekitada lubamatut riski õhusõiduki käitamisele;
  - iv) õhkutõusmis- ja maandumisala kalle ja kaldemuutused ei tekita lubamatut riski õhusõiduki käitamisele;

- v) õhkutõusmis- ja maandumisala pinnaomadused sobivad ettenähtud õhusõidukitele;
  - vi) õhkutõusmis- ja maandumisala on vaba takistustest, mis võivad tekitada lubamatut riski õhusõiduki käitamisele.
- b) Kui lennuväljal on mitu määratud õhkutõusmis- ja maandumisala, on need sellised, et need ei tekita lubamatut riski õhusõiduki käitamisele.
- c) Määratud õhkutõusmis- ja maandumisala ümbritsetakse piiritletud aladega. Need alad on ette nähtud õhkutõusmisel ja maandumisel neist üle lendavate õhusõidukite kaitsmiseks ning vajakmaandumise ja rajalt külgsuunas või raja otsast väljasõitmise tagajärgede leevendamiseks, ja need vastavad järgmistele tingimustele:
- i) alade mõõtmed on sobivad õhusõiduki eeldatava käitamise jaoks;
  - ii) alade kalle ja kaldemuutused ei tekita lubamatut riski õhusõiduki käitamisele;

- iii) kõnealused alad on vabad takistustest, mis võivad põhjustada lubamatut riski õhusõiduki käitamisele. See ei välista kergesti purunevate seadmete paigaldamist nimetatud aladele, kui neid on vaja õhusõiduki käitamisele kaasaaitamiseks;
  - iv) igal sellisel alal on otstarbele vastav kandevõime;
- d) Lennuvälja alad koos vahetu ümbrusega, mida kasutatakse õhusõidukite ruleerimiseks või parkimiseks, projekteeritakse nii, et tagada kasutatavate õhusõidukite ohutu käitamine kõigis kavandatud tingimustes, ja need vastavad järgmistele tingimustele:
- i) aladel on küllaldane kandevõime ettenähtud õhusõidukite korduvaks käitamiseks, välja arvatud ajutise kasutusega alad, mille kandevõime peab olema piisav üksnes õhusõiduki kandmiseks;
  - ii) aladele projekteeritakse kuivendussüsteem, mis välistab vee kogunemise seisvaks veeks, mis võib tekitada lubamatut riski õhusõiduki käitamisele;
  - iii) alade kalle ja kaldemuutused ei tekita lubamatut riski õhusõiduki käitamisele;

- iv) alade pinnaomadused sobivad kasutamiseks ettenähtud õhusõidukite poolt;
  - v) alad on vabad takistustest, mis võivad tekitada lubamatut riski õhusõiduki käitamisele. See ei välista seadmeid, mida on alal vaja, et parkida õhusõidukeid eritähistusega kohas või piirkonnas.
- e) Õhusõiduki kasutamiseks ettenähtud muu infrastruktuur projekteeritakse nii, et selle kasutamine ei tekita õhusõidukile lubamatut riski.
  - f) Konstruktsioonid, ehitised, seadmed ja hoiustamisalad paigutatakse ja projekteeritakse nii, et need ei tekita lubamatut riski õhusõiduki käitamisele.
  - g) Liikluslalal on vahendid, et takistada isikute, sõidukite ning suuruse tõttu õhusõiduki käitamisele lubamatut riski tekitavate loomade loata sisenemist liiklusalale, ilma et see piiraks siseriiklikke ja rahvusvahelisi loomakaitsealaseid sätteid.
- 2) Kaugus takistustest
- a) Lennuväljale maandumisel läheneva või lennuväljalt õhkutõusva õhusõiduki kaitsmiseks kehtestatakse õhkutõusmis- ja maandumismarsruudid. Sellised marsruudid või alad tagavad õhusõiduki vajaliku kauguse lennuvälja ümbruses olevatest takistustest kohalikke füüsilisi iseärasusi nõuetekohaselt arvesse võttes.

- b) Kaugus takistustest vastab lennu etapile ja käitamise liigile. Arvesse võetakse ka õhusõiduki asukoha määramise seadmeid.
- 3) Visuaal- ja mittevisuaalseadmed ning lennuväljaseadmed
- a) Seadmed on otstarbekohased ja tuvastatavad ning annavad kasutajatele üheselt mõistetavat teavet kõikides ettenähtud käitamistingimustes.
  - b) Lennuväljaseadmed toimivad ettenähtud käitamistingimustes nõuetekohaselt. Käitamistingimuste kohaselt või rikete korral ei põhjusta lennuväljaseadmed lennundusohutusele lubamatut riski.
  - c) Seadmed ja nende elektritoitesüsteem projekteeritakse nii, et rikked ei põhjusta asjakohatu, eksitava või puuduliku teabe esitamist kasutajatele ega oluliste teenuste katkemist.
  - d) Seadmete kahjustuste ja rikete vältimiseks kasutatakse sobivaid kaitsemeetmeid.
  - e) Kiirgusallikad või liikuva või paigutatud esemed ei häiri ega halvenda lennunduse side-, navigatsiooni- ega seiresüsteemide toimimist.
  - f) Asjaomast personali teavitatakse lennuväljaseadmete käitisest ja kasutamisest, sealhulgas antakse selged juhised tingimuste kohta, mis võivad põhjustada lubamatuid riske lennundusohutusele.

4) Lennuväljaandmestik

- a) Lennuvälja ning pakutavate teenuste kohta koostatakse andmestik ja seda ajakohastatakse.
- b) Andmed on täpsed, arusaadavad, täielikud ja üheselt mõistetavad. Tagatakse andmestiku asjakohane kaitstuse tase.
- c) Andmed on kasutajatele ja asjaomastele aeronavigatsiooniteenuste osutajatele kättesaadavad õigel ajal piisavalt turvaliste, töökindlate ja kiirete sidevahendite kaudu.

B – Käitamine ja juhtimine

1) Lennuvälja käitamise eest vastutab lennuvälja käitaja. Lennuvälja käitaja kohustused on järgmised:

- a) lennuvälja käitajal on otseselt või lepingute kaudu kõik vajalikud vahendid õhusõiduki ohutu käitamise tagamiseks lennuväljal. Nende vahendite hulka kuuluvad muu hulgas rajatised, personal, seadmed ja materjalid, ülesandeid, kohustusi ja protseduure käsitlevad dokumendid, juurdepääs asjakohastele andmetele ning dokumenteerimine;

- b) lennuvälja käitaja kontrollib, et A-osa nõudeid täidetakس pidevalt, või võtab nõuete mittetäitmisega seotud riskide vähendamiseks asjakohaseid meetmeid. Kehtestatakse menetlused kõigi kasutajate õigeaegseks teavitamiseks sellistest meetmetest ning kohaldatakse neid menetlusi;
- c) lennuvälja käitaja koostab ja rakendab asjakohase loomade ja lindudega seotud riskide haldamise programmi;
- d) lennuvälja käitaja tagab, et sõidukite ja isikute liikumist liikluslal ning muudel käitamisaladel kooskõlastatakse õhusõidukite liikumisega, et vältida kokkupõrkeid ja õhusõidukite kahjustamist;
- e) lennuvälja käitaja tagab, et on kehtestatud menetlused riskide leevendamiseks õhusõiduki käitamisel talvetingimustes, halbades ilmastikuoludes, halva nähtavuse korral või, kui see on asjakohane, öösel, ning et neid menetlusi rakendatakse;
- f) lennuvälja käitaja sõlmib kokkuleppeid teiste asjaomaste organisatsioonidega käesolevate lennuvälju käsitlevate oluliste nõuete jätkuva täitmise tagamiseks. Selliste organisatsioonide hulka kuuluvad muu hulgas õhusõidukite käitajad, aeronavigatsiooniteenuste osutajad, maapealse teeninduse pakkujad ning muud organisatsioonid, mille tegevus või tooted võivad mõjutada õhusõiduki ohutust;

- g) lennuvälja käitaja tagab kas ise või kolmanda osapoollega sõlmitud lepingute abil, et on kehtestatud menetlused, mis tagavad õhusõidukitele puhta ja nõuetele vastava kütuse;
- h) lennuväljaseadmete hooldamise käsiraamatud peavad olema kättesaadavad, neid tuleb kasutada ning need peavad sisaldama korrashoiu- ja remondijuhendeid, hooldusteavet, tõrkeotsingu- ning kontrollimenetlusi;
- i) lennuvälja käitaja kehtestab ja rakendab lennuvälja hädaolukorra lahendamise plaani, mis hõlmab lennuvälja või selle vahetu läheduse võimalike hädaolukordade stsenaariume. Plaan kooskõlastatakse vajaduse korral kohaliku omavalitsuse hädaolukorra lahendamise plaaniga;
- j) lennuvälja käitaja tagab, et lennuväljal on olemas nõuetekohane pääste- ja tule tõrjeteenistus. Pääste- ja tule tõrjeteenistus reageerivad vahejuhtumi või õnnetuse korral vajaliku kiirusega ning neil peavad olema vähemalt seadmed, kustutusvahendid ja piisaval arvul personali;
- k) lennuvälja käitaja kasutab lennuvälja käitamiseks ja hooldamiseks üksnes asjakohase väljaõppe ja kvalifikatsiooniga personali ning rakendab ja kasutab väljaõppe- ja kontrolliprogramme, et tagada kogu asjaomase personali jätkuv pädevus;

- l) lennuvälja käitaja tagab, et kõik isikud, kellel on lubatud järelevalveta viibida lennuvälja liikluslal või muudel käitamisaladel, on asjakohase väljaõppe ja kvalifikatsiooniga;
- m) päästetöötajad ja tuletõrjujad on lennuvälja keskkonnas tegutsemiseks vajaliku väljaõppe ja kvalifikatsiooniga. Lennuvälja käitaja rakendab ja kasutab väljaõppe- ja kontrolliprogramme, et tagada kogu asjaomase personali jätkuv pädevus;
- n) kõik päästetöötajad ja tuletõrjujad, kes peavad vajaduse korral tegutsema lennuõnnetuse korral, tõendavad korrapäraselt oma ülesannete rahuldavaks täitmiseks piisavat tervises seisundit, võttes arvesse tegevuse liiki. Käesolevas kontekstis tähendab piisav tervises seisund, mis hõlmab füüsilist ja vaimset tervist, et töötajal ei ole haigust ega puuet, mille tõttu kõnealune töötaja ei suuda:
  - i) täita lennuõnnetuse olukorras tegutsemiseks vajalikke ülesandeid;
  - ii) täita talle pandud kohustusi mis tahes ajal; või
  - iii) tajuda õigesti oma ümbruskonda.

2) Juhtimissüsteemid

- a) Lennuvälja käitaja rakendab juhtimissüsteemi, mis tagab pideva vastavuse käesolevatele lennuväljade olulistele nõuetele ning mille eesmärk on ohutuse pidev ja ennetav parandamine, ning hoiab seda töökorras. Juhtimissüsteem hõlmab organisatsioonilisi struktuure, vastutusalasid, kohustusi, tegevuspõhimõtteid ja menetlusi.
- b) Juhtimissüsteem peab sisaldama õnnetuste ja vahejuhtumite vältimise kava, mis sisaldab vahejuhtumitest teatamise ja nende analüüsimise korda. Analüüsis osalevad vastavalt vajadusele eespool punkti 1 alapunktis f loetletud isikud.
- c) Lennuvälja käitaja koostab lennuvälja käsiraamatu ja käitab lennuvälja selle järgi. Käsiraamat sisaldab kõiki vajalikke juhendeid, teavet ja menetlusi, mida on vaja lennuvälja ja juhtimissüsteemi käitamiseks ning personali töökohustuste täitmiseks.

C – Lennuvälja ümbrus

- 1) Lennuvälja liiklusalasid ümbritsev õhuruum hoitakse vaba takistustest, et lennuväljal oleks võimalik õhusõidukit ettenähtud korras käitada, ilma et lennuvälja ümbruse takistused tekitaksid lubamatuid riske. Seepärast töötatakse välja ja võetakse kasutusele takistuste seire alad, mida pidevalt jälgitakse, et tuvastada uued takistused.
  - a) Seirealadel uute takistuste tekkimisel tuleb määrata, kas tegemist on lubamatu riskiga või mitte. Kõik objektid, mis kujutavad lubamatut riski, kõrvaldatakse või võetakse asjakohaseid leevendusmeetmeid lennuvälja kasutava õhusõiduki kaitsmiseks.
  - b) Andmed kõikide allesjäävate takistuste kohta avaldatakse, takistused tähistatakse ja vajaduse korral varustatakse hoiatustuledega.
- 2) Inimtegevuse ja maakasutusega, sh järgmises mitteammendavas nimekirjas toodud asjaoludega seotud riske jälgitakse. Tuleb hinnata ja vajaduse korral leevendada nende põhjustatud järgmisi riske:
  - a) lennuvälja piirkonna maakasutuse mis tahes arengutendentsid ja muutused;
  - b) võimalikud takistuste põhjustatud õhupöörised;

- c) ohtlike, segavate ja eksitavate valgustite kasutamine;
  - d) suurte ja tugevasti peegeldavate pindade põhjustatud pimestus;
  - e) loomade ja lindude tegevust soodustada võivate alade loomine lennuvälja liiklusala lähedal;
  - f) nähtamatu kiirguse allikad või liikuvad või paiksed esemed, mis võivad häirida või halvendada lennunduse side-, navigatsiooni- või seiresüsteemide toimimist.
- 3) Kohalikus omavalitsuses kehtestatakse hädaolukordade lahendamise plaan lennuvälja ümbruses esinevate olukordade lahendamiseks.

D – Muu

Välja arvatud õhusõiduki hädaolukorra puhul, kui õhusõiduk suunatakse ümber teisele lennuväljale, või muudel, igal üksikjuhul määratletud tingimustel ei kasuta õhusõidukid lennuvälja ega selle osi, mille jaoks lennuväli ning selle käitamismenetlused ei ole tavaolukorras ette nähtud.

Vb LISA

Lennuliikluse korraldamist ja aeronavigatsiooniteenuseid ning lennujuhte käsitlevad olulised nõuded

1) Õhuruumi kasutamine

- a) Kõiki õhusõidukeid, välja arvatud neid, mis on seotud artikli 1 lõike 2 punktis a osutatud tegevustega, käitatakse igal lennuetapil või lennuvälja liiklusalas vastavalt ühtsetele üldistele käitamiseeskirjadele ning kõikidele kohaldatavatele menetlustele, mille kasutamine on asjaomases õhuruumis ette nähtud.
- b) Kõik õhusõidukid, välja arvatud need, mis on seotud artikli 1 lõike 2 punktis a osutatud tegevustega, varustatakse nõutavate koostisosadega ja neid käitatakse nõuetekohaselt. Lennuliikluse korraldamise ja aeronavigatsiooniteenuste süsteemis kasutatavad koostisosad vastavad ka punktis 3 esitatud nõuetele.

2) Teenused

- a) Aeronavigatsiooniteave ja õhuruumi kasutajatele aeronavigatsiooniks esitatavad andmed
  - i) Aeronavigatsiooniteabe allikana kasutatavad andmed on piisavalt kvaliteetsed, täielikud ja ajakohased ning need tuleb esitada õigel ajal.
  - ii) Aeronavigatsiooniteave on täpne, täielik, ajakohane, üheselt mõistetav ning piisavalt terviklik kasutajatele sobivas vormis.

- iii) Kõnealune aeronavigatsiooniteave edastatakse õhuruumi kasutajatele õigel ajal, kasutades piisavalt töökindlaid ja kiireid sidevahendeid, mis on kaitstud häirete ja andmete rikkumise eest.
- b) Meteoroloogiline teave
  - i) Lennumeteoroloogilise teabe allikana kasutatavad andmed on piisavalt kvaliteetsed, täielikud ja ajakohased.
  - ii) Lennumeteoroloogiline teave on õhuruumi kasutajate vajaduste täitmiseks võimalikult täpne, täielik, ajakohane, piisavalt terviklik ja üheselt mõistetav.
  - iii) Kõnealune lennumeteoroloogiline teave edastatakse õhuruumi kasutajatele õigel ajal, kasutades piisavalt töökindlaid ja kiireid sidevahendeid, mis on kaitstud häirete ja andmete rikkumise eest.
- c) Lennuliiklusteenused
  - i) Lennuliiklusteenuste osutamise alusena kasutatavad andmed on täpsed, täielikud ja ajakohased.
  - ii) Lennuliiklusteenused on kasutajate vajaduste täitmiseks piisavalt täpsed, täielikud, ajakohased ja üheselt mõistetavad.

- iii) Kasutajatele teavet või nõuandeid edastavaid automatiseeritud seadmeid projekteeritakse, toodetakse ja hooldatakse nõuetekohaselt, et tagada nende vastavus oma otstarbele.
- iv) Lennujuhtimisteenuste ja seotud protsessidega tagatakse õhusõidukite nõuetekohane eraldatus teistest õhusõidukitest ja vajaduse korral aidatakse kaitsta takistuste eest ja muude õhus esinevate riskide eest ning kooskõlastatakse kiirelt ja õigeaegselt kõikide asjakohaste kasutajate ning piirnevate õhuruumiosadega.
- v) Lennuliiklusteeninduse ja õhusõiduki vaheline ning asjaomaste lennuliiklusteenuseid osutavate üksuste vaheline sidepidamine on õigeaegne, selge, täpne ja üheselt mõistetav, kaitstud häirete eest ning kõik asjaosalised peavad seda võimaluse korral ühtemoodi mõistma ja kinnitama.
- vi) Kehtestatakse meetmed võimalike hädaolukordade avastamiseks ning vajaduse korral tõhusa otsimis- ja päästetegevuse algatamiseks. Selliste meetmete hulka kuuluvad vähemalt asjakohased häiremehhanismid, kooskõlastamismeetmed ning vastutusaluse piirkonna tõhusaks katmiseks vajalikud menetlused, vahendid ja personal.

d) Sideteenused

Saavutatakse ja säilitatakse sideteenuste piisav toimimine seoses teenuste kättesaadavuse, terviklikkuse, järjepidevuse ja õigeaegsusega. Sideteenused on kiired ja kaitstud andmete rikkumise eest.

e) Navigatsiooniteenused

Saavutatakse ja säilitatakse navigatsiooniteenuste piisav toimimistase suunamise, asukoha määramise ja ka ajastamist käsitleva teabe osas, kui viimast teenust pakutakse. Toimivuse kriteeriumid hõlmavad teenuse täpsust, terviklikkust, kättesaadavust ja järjepidevust.

f) Seireteenused

Seireteenustega määratakse piisavalt tulemuslikult kindlaks õhusõiduki suhteline asukoht õhus ning muude õhusõidukite ja maapealsete sõidukite asukoht lennuvälja pinnal, arvestades nende täpsust, terviklikkust, järjepidevust ja avastamise tõenäosust.

g) Lennuliiklusvoogude juhtimine

Lennuliiklusvoogude taktikalisel korraldamisel ühenduse tasandil kasutatakse ja esitatakse piisavalt täpset ja ajakohast teavet teenuste osutamist mõjutava kavandatava lennuliikluse mahu ja laadi kohta ning kooskõlastatakse ja arutatakse liiklusvoogude ümbersuunamist ja edasilükkamist, et vähendada ülekoormuse tekkimise ohtu õhus või lennuväljadel.

h) Õhuruumi korraldamine

Õhuruumi kindlate osade määramist teatavaks kasutuseks jälgitakse, kooskõlastatakse ja avalikustatakse õigel ajal, et vähendada igas olukorras õhusõidukite hajutuse puudumise ohtu.

i) Õhuruumi üldplaneering

Õhuruumi struktuurid ja lennu sooritamise protseduurid kavandatakse, vaadatakse üle ja kinnitatakse enne, kui õhusõidukid neid kasutada saavad.

3) Süsteemid ja koostisosad

a) Üldist

Lennuliikluse korraldamise ja aeronavigatsiooniteenuste süsteemid ja koostisosad, mis edastavad asjaomast teavet õhusõidukitele, õhusõidukitelt ning maa peal, projekteeritakse, valmistatakse, hooldatakse ja käitatakse nõuetekohaselt, et tagada nende vastavus oma otstarbele.

b) Süsteemide ja koostisosade rikkumatus, toimivus ja usaldusväärsus

Õhusõidukitel, maapinnal või kosmoses paiknevate süsteemide ja koostisosade terviklikkus ja ohutusalane toimimine vastab nende otstarbele. Need vastavad nõutavale toimivustasemele kõikides kavandatud kasutustingimustes ja terve oma tööea jooksul.

c) Süsteemide ja koostisosade projekteerimine

- i) Süsteemid ja koostisosad projekteeritakse nii, et nad vastaksid kohaldavatele ohutusnõuetele.
- ii) Süsteemid ja koostisosad projekteeritakse nii tervikuna, eraldi kui ka üksteise suhtes nii, et sellise rikke tõenäosus, mille tagajärjel süsteem lakkab täielikult töötamast, oleks pöördvõrdelises sõltuvuses rikke korral teeninduse ohutusele avaldatava mõju raskusastmest.

- iii) Süsteemide ja koostisosade projekteerimisel nii eraldi kui üksteisega seotult võetakse arvesse inimeste suutlikkusest ja võimetest tulenevaid piiranguid.
- iv) Süsteemid ja koostisosad projekteeritakse nii, et need oleksid kaitstud ettekavatsematu kahjuliku kokkupuute eest välisteguritega.
- v) Süsteemide ja koostisosade tootmiseks, paigaldamiseks, käitamiseks ja hooldamiseks vajalik teave ning ohtlikke tingimusi käsitlev teave esitatakse personalile selgelt, järjepidevalt ja üheselt mõistetavalt.

d) Teenuste püsiv tase

Süsteemide ja koostisosade ohutustase säilitatakse teenuste osutamise ajal ja teenuste osas tehtavate muudatuste ajal.

4) Lennujuhtide kvalifikatsioon

a) Üldist

Lennujuhiks koolitav isik või lennujuhi õpilane on haridusalaselt, füüsiliselt ja vaimselt piisavalt küps vajalike teoreetiliste teadmiste ning praktiliste oskuste omandamiseks, säilitamiseks ja tõendamiseks.

b) Teoreetilised teadmised

- i) Lennujuht omandab ja säilitab sellise teadmiste taseme, mis vastab tema täidetavate ülesannete keerukusele ja on proportsionaalne asjaomase teenuseliigiga seotud riskidega.
- ii) Teoreetiliste teadmiste omandamist ja alalhoidmist tõendatakse pideva hindamise käigus koolituse jooksul või asjakohaste eksamitega.
- iii) Säilitatakse vajalik teoreetiliste teadmiste tase. Nõuetele vastavust tõendatakse korrapäraste hindamiste või eksamitega. Eksamite sagedus on proportsionaalne asjaomase teenuseliigiga seotud riskidega.

c) Praktilised oskused

- i) Lennujuht omandab ja säilitab oma ülesannete täitmiseks vajalikud praktilised oskused. Sellised oskused on proportsionaalsed asjaomase teenuseliigiga seotud riskidega ning, kui see on täidetavate ülesannete puhul asjakohane, hõlmavad vähemalt järgmisi valdkondi:
  - i käitamisprotseduurid;
  - ii konkreetsete ülesannetega seotud küsimused;

- iii häda- ja ebatavalised olukorrad;
  - iv inimtegurid;
  - ii) Lennujuht tõendab oma suutlikkust teostada asjakohaseid protseduure ja ülesandeid tema täidetavatele funktsioonidele vastaval pädevustasemel.
  - iii) Praktiliste oskuste puhul säilitatakse rahuldav pädevustase. Nõuetele vastavust kontrollitakse korrapäraste hindamistega. Selliste hindamiste sagedus vastab asjaomase teenuseliigi ja täidetavate ülesannete keerukusele ning riskitasemele.
- d) Keeleoskus
- i) Lennujuht tõendab oma võimet rääkida ja mõista inglise keelt sel määral, et ta suudab konkreetsetel ja tööga seotud teemadel, sealhulgas hädaolukorras, tõhusalt suhelda ainult hääle abil (telefon/raadiotelefon) ja näost näkku.
  - ii) Kui see on määratletud õhuruumiosas lennuliiklusteenuse osutamiseks vajalik, suudab lennujuht rääkida ja mõista ka riigikeelt (riigikeeli) eespool kirjeldatud tasemel.

e) Lennutreeningseadmed

Kui olukorra lahtimõtestamise ja inimtegurite alaseks praktiliseks koolituseks või oskuse omandamise või säilimise tõendamiseks kasutatakse lennutreeningseadet, võimaldab selle toimimistase asjaomasele koolitusele vastava töökeskkonna ja operatiivolukorra piisavat simulatsiooni.

f) Koolituskursus

- i) Koolitus toimub koolituskursuse kaudu, mis võib hõlmata teoreetilist ja praktilist õpet ning vajaduse korral koolitust lennutreeningseadmel.
- ii) Igat liiki koolituse puhul määratakse kindlaks ja kiidetakse heaks koolituskava.

g) Instruktorid

- i) Teoreetilist koolitust viivad läbi vajaliku kvalifikatsiooniga instruktorid.
Nad:
  - i omavad vajalikke teadmisi õpetatavast aineist ning
  - ii on tõendanud oma suutlikkust kasutada sobivaid õpetamismeetodeid.

- ii) Praktilisi oskusi õpetavad vajaliku kvalifikatsiooniga instruktorid, kes:
  - i omavad läbiviidavale õppele vastavaid teoreetilisi teadmisi ja kogemusi;
  - ii on tõendanud oma suutlikkust õpetada ja kasutada sobivaid õpetamismeetodeid;
  - iii on õpetatavate protseduuride õpetamise meetodeid praktikas rakendanud ning
  - iv saavad oma asjatundlikkuse säilitamiseks korrapärast täiendõpet.
- iii) Praktiliste oskuste instruktoritel on või on olnud õigus tegutseda lennujuhina.
- h) Tasemetestijad
  - i) Lennujuhtide oskuste hindamise eest vastutavad isikud:
    - i on tõendanud oma suutlikkust hinnata lennujuhtide tegevust ning neid testida ja kontrollida; ning

- ii saavad hindamisstandardite ajakohasuse tagamiseks korrapärast täiendõpet.
- ii) Praktiliste oskuste tasemetestijatel on või on olnud õigus tegutseda lennujuhina valdkondades, milles hindamist teostatakse.
- i) Lennujuhi tervislik seisund
  - i) Tervisenõuded
    - i Kõik lennujuhid tõendavad korrapäraselt oma ülesannete täitmiseks piisavat tervislikku seisundit. Nõuetele vastavust näitab nõuetekohane hindamine, mille käigus võetakse arvesse võimalikku vanusest tulenevat vaimse ja füüsilise seisundi halvenemist.
    - ii Piisava tervisliku, st füüsilise ja vaimse seisundi tõendamine hõlmab selliste haiguste või puuete tõendatud puudumist, mille tõttu lennujuhtimisteenust osutav isik ei ole võimeline:
      - nõuetekohaselt täitma lennujuhtimisteenuse osutamisega seotud ülesandeid;
      - igal ajal täitma talle pandud kohustusi; või
      - tajuma õigesti oma ümbruskonda.

- ii) Kui piisavat tervises seisundit ei ole võimalik täielikult tõendada, võib rakendada riskide vähendamise meetmeid, mis tagavad samaväärse ohutustaseme.

5) Teenuseosutajad ja koolitusorganisatsioonid

- a) Teenuseid osutatakse üksnes juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:
  - i) teenuseosutaja omab otseselt või lepingute kaudu kaudselt omama kõiki teenuse mahuks või ulatuseks vajalikke vahendeid. Nende vahendite hulka kuuluvad vähemalt: süsteemid, rajatised, sealhulgas energiavarustus, juhtimisstruktuur, personal, seadmed ja nende hooldamine, ülesandeid, kohustusi ja protseduure käsitlevad dokumendid, juurdepääs asjakohastele andmetele ning andmete register;
  - ii) teenuseosutaja koostab teenuste osutamise kohta juhtimis- ja käitamiskäsiraamatud ja ajakohastab neid ning tegutseb vastavalt nendele käsiraamatutele. Sellised käsiraamatud sisaldavad kõiki vajalikke juhiseid, andmeid ja protseduure juhtimissüsteemi käitamiseks, juhtimissüsteemiks ning käitamisega seotud personali kohustuste täitmiseks;

- iii) teenuseosutaja rakendab ja hoiab käigus riskipõhist juhtimissüsteemi, et tagada käesolevas lisas sisalduvate oluliste nõuete täitmine, hoiab seda süsteemi käigus ja seab eesmärgiks oma süsteemi pideva ennetava täiustamise;
- iv) teenuseosutaja kasutab üksnes sobiva kvalifikatsiooni ja koolitusega personali, kehtestab personali koolitus- ja kontrollikavad ning täidab neid;
- v) teenuseosutaja loob käesolevate oluliste nõuete täitmiseks ametlikud sidemed kõikide teiste teenuste osutamises osalejatega;
- vi) teenuseosutaja koostab ja rakendab situatsioonikava, mis hõlmab kõiki osutatava teenuse puhul esineda võivaid häda- ja ebatavalisi olukordi;
- vii) teenuseosutaja koostab ohutus- ja õnnetuste vältimise kava, sealhulgas õnnetustest ja vahejuhtumitest teatamise ja analüüsi kava, mida kasutatakse juhtimissüsteemis ohutuse pidevaks suurendamiseks, ja täidab seda; ning
- viii) teenuseosutaja kehtestab korra, mille kohaselt kontrollitakse, et igal ajal on täidetud kõikide käitavate süsteemide ja koostisosade ohutusega seotud toimivusnõuded.

- b) Lennujuhtimisteenuseid osutatakse üksnes juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:
- i) lennujuhtimisteenust osutava personali väsimuse tekkimist ennetatakse tööaja korraldusega. Sellise tööaja korraldusega tuleb reguleerida vahetuste kestus ning töö- ja puhkeaja kohane vaheldumine. Tööaja korralduses kehtestatud piirangutes arvestatakse väsimust põhjustavaid asjakohaseid tegureid, näiteks unepuudust, ööpäevatsükli häirimist, öötööd, vahetuse aja kumuleerumist teatavatel perioodidel ning ka töötajate vahelist tööjaotust;
  - ii) lennujuhtimisteenust osutava personali stressi vältimiseks kasutatakse õppe- ja ennetuskavasid;
  - iii) lennujuhtimisteenuse osutaja on kehtestanud menetlused, millega kontrollitakse, et lennujuhtimisteenust osutava personali kognitiivne otsustusvõime ei oleks häiritud ega tervislik seisund ebapiisav;
  - iv) lennujuhtimisteenuse osutaja võtab oma tegevuse kavandamisel ja elluviimisel arvesse nii kõiki käitamisega seotud ja tehnilisi piiranguid kui ka inimtegureid.

- c) Side-, navigatsiooni- ja seireteenuseid osutatakse üksnes juhul, kui on täidetud järgmine tingimus:

teenuseosutaja teavitab kõiki asjaomaseid õhuruumi kasutajaid ning lennuliiklusteeninduse üksusi õigel ajal lennuliiklusteeninduse võimaldamiseks osutatavate teenuste olukorrast (ja selle muutustest).

- d) Koolitusorganisatsioonid

Lennujuhtimisteenust osutavat personali koolitav organisatsioon vastab järgmistele nõuetele:

- i omab kõiki tema tegevusega seotud ülesannete ulatusele vastavaid vahendeid. Nende vahendite hulka kuuluvad muu hulgas: rajatised, personal, seadmed, meetodid, ülesanded, kohustusi ja protseduure käsitlevad dokumendid, juurdepääs asjakohastele andmetele ning andmete register;
- ii rakendab ja hoiab käigus ohutusega ja koolituse tasemega seotud juhtimissüsteemi ning seab eesmärgiks selle süsteemi pideva täiustamise; ning
- iii sõlmib vajaduse korral sidemed teiste asjaomaste organisatsioonidega käesolevate oluliste nõuete pideva täitmise tagamiseks.”
